

Slánská „ochutnávka“

Z VELVAR DO SMEČNA ANEB KLADENSKO POPRVÉ

Kladensko a Slánsko patřily v raném středověku k sídelní oblasti ovládané Přemyslovci, jejíž pozůstatky zde můžeme nalézt dodnes. Jsou zde ale dochovány i památky z doby románské či pozdní gotiky, několik míst okresu pak nabízí významné objekty barokní architektury z pera rodiny Dienzenhoferů. Dnešní díl zaměříme na sakrální stavby, které leží v okolí města Slaný.

Kostel sv. Kateřiny spolu s Panskou hospodou tvoří dominanty velvarského náměstí.

Putování začneme v královském městě Velvary, ležícím v severovýchodní části kladenského okresu, na Červeném a Bakovském potoce. Město, po němž se jmenuje jedna z ještě stojících slánských bran, tvořilo zastávku na středověkých cestách do sousedního Saska a je krásným důkazem bohaté historie Středočeského kraje.

Ó, Velvary, ó, Velvary, kde jsou mé tolary...

Dominantou náměstí je bezesporu kostel sv. Kateřiny, poprvé připomínaný v roce 1337, jehož stavební vývoj není dosud objas-

něn. Při opravě severní a jižní fasády v roce 1993 se zjistilo, že původní loď kostela byla okolo roku 1487 zvýšena. Nejcenější dochovanou částí z té doby je dnešní sakristie v přízemí čtyřboké věže, prostor je zde sklenut křížovou klenbou s hruškovitými žebry.

Vedle kostela byla vystavěna Panská hospoda (dnes městský úřad) dle plánů architekta Pavla Ignáce Bayera. Byla s ním uzavřena smlouva, podle které za práci dostane do vystavění 50 tolarů, 6 strychů žita, 1 strych hrachu, 2 sudy piva. Polírovi dá 45 krejcarů, tovaryšům 30 krejcarů.

K této hospodě – ovšem ještě před barokní přestavbou – se s největší pravděpodobností váže i vznik slavné písně.

Velvary – kostel sv. Jiří

Jednoduchý hřbitovní kostel, který byl postaven v letech 1613 až 1616 stavitelem Santinim Malvazione, představuje příklad pozdně renesanční sakrální architektury. Loď kostela je zaklenuta valenou klenbou s lunetami. Pohledově se uplatňuje výstavným čtyřetázovým volutovým štítem a její hlavní průčelí zdobí vstupní portál pojatý v duchu manýrismu. Architektonicky ji zhodnocuje →

Pražská brána je jednou z renesančních památek Velvar, kterou vystavěl v roce 1580 stavitel Bartoloměj Vlach.